



Necesidad de la velocidad – dostarcz jogurty do celu

Natalia Dawidowska
Łukasz Dawidowski

Scenariusz interdyscyplinarnego projektu edukacyjnego do języka hiszpańskiego dla III etapu edukacyjnego – szkoła branżowa

opracowany w ramach projektu:

„Tworzenie zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022



Redakcja merytoryczna: Renata Rychlicka
Redakcja językowa i korekta: Eduexpert sp. z o.o.
Projekt graficzny i projekt okładki: Eduexpert sp. z o.o.
Redakcja techniczna i skład: Eduexpert sp. z o.o.

Weryfikacja i odbiór niniejszej publikacji: Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie

w ramach projektu: *Weryfikacja i odbiór zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w zakresie rozwoju umiejętności uniwersalnych dzieci i uczniów oraz kompetencji kluczowych niezbędnych do poruszania się na rynku pracy*

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2022

Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
ore.edu.pl



Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl

1. Temat projektu

Necesidad de la velocidad – dostarcz jogurty do celu

2. Osoby prowadzące projekt

2.1. Koordynator

Nauczyciel języka hiszpańskiego.

2.2. Pozostali

Nauczyciel przedmiotów zawodowych.

3. Ramy czasowe

Październik będzie rozpoczęciem projektu. Realizacja projektu powinna zająć około 5 miesięcy, zakończenie planowane jest na drugą połowę lutego (zwieńczeniem projektu będzie turniej, w którym wezmą udział grupy realizujące projekt). Projekt może również zostać przeprowadzony w innym okresie – ważny jest tylko czas jego trwania.

4. Cele projektu

4.1. Cele ogólne

- pogłębienie umiejętności komunikacji w języku hiszpańskim (rozwój kompetencji w zakresie wielojęzyczności);
- praktyczne wykorzystanie wiedzy teoretycznej dotyczącej logistyki;
- rozwój wiedzy kulturowej i geograficznej dotyczącej Hiszpanii;
- ćwiczenie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych i pracy w grupie (kompetencje społeczne).

4.2. Cele szczegółowe

4.2.1. Cele poznawcze

Uczeń:

- zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy (BHP) obowiązujące w pracy logistyka;
- zna słownictwo w języku hiszpańskim związane z pracą logistyka;
- zna prawo związane z logistyką obowiązujące w Hiszpanii;
- wie, w jaki sposób zaplanować przewóz towaru za pomocą ciężarówki na terenie Hiszpanii.

4.2.2. Cele kształcące

Uczeń potrafi:

- porozumiewać się w języku hiszpańskim, planując transport, ale też w trakcie transportu, gdy pojawi się taka konieczność;
- przygotować dokumenty związane z wydaniem towaru z magazynu i przyjęciem go przez konwojenta;
- zaplanować trasę transportu, przy okazji pamiętając o wszystkich przeszkodach;
- przygotowywać raport zawierający wszystkie informacje dotyczące transportu;
- samodzielnie ukierunkować swoją pracę, stosować samodyscyplinę;
- współpracować z innymi w trakcie tworzenia projektu.

4.2.3. Cele wychowawcze

Uczeń:

- rozbudza swoje zainteresowania;
- bierze odpowiedzialność za pracę swoją oraz swojego zespołu projektowego;
- podejmuje skuteczną współpracę w grupie;
- kształtuje postawy szacunku dla pracy innych;
- rozwija samodzielność i dobrą organizację własnej pracy;
- rozwija myślenie krytyczne i twórcze;
- podejmuje wyzwania, czasem wymagające dużego wysiłku intelektualnego czy emocjonalnego;
- kształtuje postawę otwartości na inną kulturę;
- dba o jakość swojego wystąpienia oraz o rzetelność przedstawianych informacji;
- wykazuje się kreatywnością i otwartością na krytykę;
- stosuje techniki radzenia sobie ze stresem;
- przestrzega zasad kultury osobistej i etyki zawodowej.

4.2.4. Cele szczegółowe dla uczniów

Dzięki uczestnictwu w projekcie:

- wykonasz ciekawy projekt związany z Twoim zawodem;
- poznasz realia organizacji transportu w Hiszpanii;
- rozwiniesz swoje umiejętności językowe, nauczysz się nowych hiszpańskich słów i zwrotów;
- poćwiczysz rozumienie prostych tekstów napisanych w języku hiszpańskim oraz prostych komunikatów i pytań wypowiedzianych w języku hiszpańskim;
- zdecydujesz, czy wolisz pracować indywidualnie czy w grupie.

5. Treści kształcenia (na bazie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia dla uczniów będących absolwentami ośmioletniej szkoły podstawowej)

Treści związane z realizacją projektu nawiązują do schematu blokowego zaproponowanego przez panią Agatę Rodak w programie nauczania *Español en tu trabajo. Hiszpański w Twojej pracy*. Dokładniej do bloku pierwszego (praca) oraz drugiego (zakupy i usługi).

Język hiszpański

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań, np.:

- podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie);
- nauka i technika (np. korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych – TIK);
- świat przyrody (np. pogoda, pory roku, krajobraz);
- zakupy i usługi (np. towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, wymiana i zwrot towaru, korzystanie z usług).

Uczeń:

- rozumie bardzo proste i krótkie wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie i powoli, w standardowej odmianie języka, a także krótkie i proste wypowiedzi pisemne, np. samodzielnie formułuje bardzo krótkie, proste i zrozumiałe wypowiedzi ustne i pisemne;
- uczestniczy w prostej rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie, np. reaguje na polecenia, znajduje w wypowiedzi określone informacje;
- reaguje ustnie w typowych sytuacjach, w tym związanych z elementarnym komunikowaniem się w środowisku pracy, np.: przedstawia siebie i inne osoby, nawiązuje kontakty towarzyskie, rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę, podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź), uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia, pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia, ostrzega, nakazuje, zakazuje oraz instruuje.

Język hiszpański jako język zawodowy

Uczeń:

- rozumie proste wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka obcego nowożytnego, a także proste wypowiedzi pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych;
- rozumie proste wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, instrukcje lub filmy instruktażowe, prezentacje) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka;
- rozumie proste wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. napisy, broszury, instrukcje obsługi, przewodniki, dokumentację zawodową);
- samodzielnie tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne w języku obcym nowożytnym w zakresie umożliwiającym realizację zadań zawodowych:
 - tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi ustne dotyczące czynności zawodowych (np. polecenie, komunikat, instrukcję),
 - tworzy krótkie, proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne dotyczące czynności zawodowych (np. komunikat, e-mail, instrukcję, wiadomość, CV, list motywacyjny, dokument związany z wykonywanym zawodem – według wzoru);
- uczestniczy w rozmowie w typowych sytuacjach związanych z realizacją zadań zawodowych – reaguje w języku obcym nowożytnym w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub w formie prostego tekstu:
 - reaguje ustnie (np. podczas rozmowy z innym pracownikiem, klientem, kontrahentem, w tym rozmowy telefonicznej) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych,
 - reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, formularz, e-mail, dokument związany z wykonywanym zawodem) w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych,
 - zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w języku obcym nowożytnym w typowych sytuacjach związanych z wykonywaniem czynności zawodowych.

Przedmioty zawodowe

Uczeń:

- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy, stosuje przepisy prawa dotyczące ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska;
- udziela pierwszej pomocy w stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego;
- posługuje się podstawowymi pojęciami z zakresu logistyki;
- monitoruje stany zapasów magazynowych;
- wydaje zapasy (np. materiały, wyroby gotowe, towary) z magazynu;
- sporządza dokumentację dotyczącą przyjęcia i wydania zapasów;
- stosuje systemy informatyczne w procesie magazynowania;
- oblicza koszty i cenę usług magazynowych;
- stosuje przepisy prawa krajowego i międzynarodowego dotyczące realizacji usługi przewozu;
- dobiera opakowania transportowe do rodzaju ładunku lub potrzeb klienta;
- dobiera sposób zabezpieczania ładunku procesie transportowym;
- opracowuje harmonogram procesu transportowego;
- oblicza koszty procesu transportowego;
- charakteryzuje środki transportu;
- stosuje przepisy prawa dotyczące dokumentacji transportowej.

6. Charakterystyka odbiorców

6.1. Typ szkoły

Szkoła branżowa drugiego stopnia, III etap edukacyjny.

6.2. Wiek uczniów

Projekt jest adresowany do uczniów szkół branżowych drugiego stopnia.

W uzasadnionych przypadkach może on zostać również przeprowadzony w klasach szkoły branżowej pierwszego stopnia kształcących w zawodzie magazynier – logistyk lub podobnych. Jako że projekt będzie wymagał wykonania pewnych operacji typowych dla pracy logistyka, to niezbędna może być umiejętność używania narzędzi typowych dla tej pracy.

6.3. Klasa

Projekt jest adresowany do uczniów kształcących się w kierunku uzyskania kwalifikacji technika logistyka. Ponieważ realizacja projektu będzie związana z językiem hiszpańskim oraz Hiszpanią, to wskazana jest znajomość przynajmniej na podstawowym poziomie właśnie tego języka. Dlatego też warto projekt przeprowadzać wśród uczniów uczących się języka hiszpańskiego od co najmniej roku. Nie jest to warunek konieczny, ale na pewno ułatwiający realizację. Należy jednak pamiętać, że jest to projekt językowy, a zatem zdobywanie kompetencji językowych jest w nim najważniejsze.

6.4. Zróżnicowanie potrzeb i umiejętności

W projekcie będą mogły wziąć udział wszystkie chętne osoby. Realizacja nie będzie generowała żadnych barier – zarówno związanych z mobilnością (dlatego mogą w nim wziąć udział osoby niepełnosprawne ruchowo), ale też finansowych czy innych.

W projekcie mogą wziąć udział uczniowie o różnych potrzebach edukacyjnych – w raporcie pisanym w I etapie projektu nie ocenia się poprawności ortograficznej, nie uniemożliwia to zatem pracy uczniom z dysleksją czy dysortografią. Pisanie raportu nie powinno też sprawić trudności osobie niedosłyszącej, czy osobie ze spektrum autyzmu, gdyż ten typ pracy można wykonać w dowolnym tempie i formie. Osoby ekstrawertyczne świetnie odnajdą się w II etapie projektu, czyli grze, która będzie wymagała dużej spontaniczności.

7. Formy i metody realizacji projektu

7.1. Formy pracy

W projekcie stosuje się formę pracy zespołową – z elementami pracy indywidualnej (jeśli grupa ustali taki sposób pracy w I etapie projektu). Dodatkowo, m.in. w trakcie konsultacji z nauczycielami uczniowie mogą pracować zarówno indywidualnie, jak i grupowo (np. w celu poprawnego zaplanowania przewozu towarów).

7.2. Metody pracy – realizacja celów poznawczych

Realizacja podanych celów odbędzie się przy wykorzystaniu następujących metod pracy:

- metody aktywizujące (gry dydaktyczne, np. typu memory, symulacje) – w celu wprowadzenia, ćwiczenia i utrwalenia słownictwa w języku hiszpańskim;
- metoda komunikacyjna – jak wyżej, na wszystkich lekcjach języka hiszpańskiego;
- podejście kognitywne – jak wyżej;
- metoda audiolingwistyczna – jak wyżej;
- metody podające i eksponujące (wykład i film) – w celu poznania zasad BHP i prawa transportowego obowiązującego w Hiszpanii;
- w trakcie realizacji projektu zaleca się stosowanie podejścia AICLE (hiszp. *Aprendizaje Integrado de Contenidos y Lenguas Extranjeras*, w języku angielskim: *Content and Language Integrated Learning* – CLIL).

7.3. Metody pracy – realizacja celów kształcących

Cele kształcące zostaną zrealizowane przy wykorzystaniu następujących metod:

- metoda dramy – służąca ćwiczeniu umiejętności komunikacyjnych w języku hiszpańskim;
- ćwiczenia online, korzystanie z aplikacji, wykorzystanie narzędzi TIK – jak wyżej;
- ćwiczenia z podręcznikiem, kartami pracy – jak wyżej;
- efektywne nauczanie poprzez słuchanie/czytanie – jak wyżej;
- praca z podręcznikiem, kartami pracy, komputerem – w celu ćwiczenia praktycznych umiejętności logistycznych;
- burza mózgów, dyskusja – często wykorzystywana podczas lekcji nauki zawodu, w celu udoskonalania pracy w grupie;
- metoda gramatyczno-tłumaczeniowa.

7.4. Metody pracy – realizacja celów wychowawczych

- udział w finałowej grze.

8. Sposób realizacji projektu edukacyjnego

8.1. Zainicjowanie projektu

Przed pierwszym spotkaniem projektu nauczyciel języka hiszpańskiego i nauczyciele przedmiotów zawodowych tematycznie związanych z nim informują uczniów o planie realizacji projektu, przedstawiają jego ogólne założenia, a także zapraszają do wzięcia w nim udziału (zapraszają na pierwsze spotkanie). W jego trakcie nauczyciele związani z projektem, a zatem nauczyciel języka hiszpańskiego i nauczyciele przedmiotów zawodowych związanych z logistyką przedstawiają (już tym razem w szczegółach) uczniom założenia i cele projektu oraz kolejne etapy jego realizacji. Będą również zachęcali do wzięcia w nim udziału. Uczniowie, w sytuacji kiedy będą mieli jakiegokolwiek pytania, mogą je zadawać, a nauczyciele postarają się na wszystkie odpowiedzieć.

Na koniec spotkania ustalona zostaje data kolejnego (proponuje się, żeby odbyło się ono za około tydzień). Czas pomiędzy pierwszymi dwoma spotkaniami ma posłużyć uczniom na przemyślenie, czy chcą brać udział w projekcie. Jeżeli w tym czasie pojawią się pytania, nauczyciele będą na nie odpowiadać i dalej zachęcali uczniów do udziału.

8.2. Spisanie regulaminu/kontraktu

W drugim spotkaniu wezmą udział osoby, które upewniły się, że chcą wziąć udział w realizacji projektu. Na ten moment mogą do niego także przystąpić osoby, które nie były obecne na pierwszym (informacyjnym oraz inicjacyjnym) spotkaniu, ale w międzyczasie dowiedziały się o projekcie i się nim zainteresowały.

Podczas tego spotkania zostanie spisany kontrakt, w którym ustalone zostaną m.in. terminarze spotkań i zadań. Nauczyciele przypomną uczniom zasady pracy metodą projektu, zwracając uwagę na odpowiedzialność uczniów za poszczególne zadania w poszczególnych etapach trwania projektu. Omówione zostaną także zasady pracy w grupie uczniowskiej oraz zasady pracy pomiędzy nauczycielami a uczniami.

Kontrakt powinien również zawierać opis dokładnego wyboru (lub wskazywać dokładny skład) komisji, która będzie oceniała raporty uczniów powstałe na koniec pierwszej części realizacji projektu (dokładny sposób funkcjonowania wspomnianej tutaj komisji został omówiony w punkcie 8.8. dotyczącym realizacji projektu).

8.3. Wybór tematu

Wybór tematyki pierwszej części projektu powinien nastąpić bezpośrednio po podziale uczniów na grupy. Każda z grup powinna mieć na to ustalony wcześniej czas, proponuje się, żeby było to ok. tygodnia. Jako temat powinna wybrać jeden rodzaj produktów, które można dostarczyć z Polski do Hiszpanii. Rezultatem tej części projektu będzie napisanie pełnego raportu, w którym opisane będą metody, sposoby (i inne szczegóły) dostarczenia wybranego produktu z magazynu w Polsce w konkretne miejsce w Hiszpanii.

8.4. Podział na grupy

Podział na grupy nastąpi na początku realizacji projektu. Każda z nich powinna liczyć ok. 10 osób, przy czym jego realizacja staje się ciekawa, jeżeli liczba uczniów pozwoli podzielić ich na co najmniej dwie grupy. Gdyby liczba chętnych była mniejsza niż 20 osób, to warto rozważyć podział na mniejsze grupy. Ważne jest również to, aby wszystkie

grupy były równoliczne (oczywiście są możliwe lekkie odstępstwa od normy, jednak należy czuć, żeby nie miały sytuacji dużych dysproporcji w liczebności grup).

Podziału na grupy powinni dokonywać uczniowie samodzielnie. Nauczyciele powinni pamiętać o przypomnieniu uczestnikom, żeby liczebność grup była równa, ale mogą też zadbać o to, aby w każdej grupie byli uczniowie o różnych umiejętnościach, zainteresowaniach i kompetencjach. Warto również zasugerować uczniom, aby przy podziale w każdej grupie znajdowały się osoby, które znają choć podstawy języka hiszpańskiego. Dzięki temu grupa będzie miała większy potencjał do wykonania projektu.

8.5. Sformułowanie ogólnych oraz szczegółowych celów projektu

Bezpośrednio po podziale na grupy, ale najlepiej jeszcze przez ustaleniem tematów, które będą realizowane przez poszczególne grupy, wszyscy uczestnicy przedyskutują ogólne i szczegółowe cele projektu. Punktem wyjścia może być propozycja celów z opisu projektu, która została zaprezentowana uczniom podczas spotkania inicjacyjnego. Każdy z uczniów i nauczycieli może zaproponować zmiany. Ostateczna wersja powinna zostać zaakceptowana przez wszystkie osoby związane z projektem i stać się załącznikiem do kontraktu.

8.6. Przygotowanie harmonogramu pracy i podział zadań

Plan pracy najlepiej, żeby został przygotowany przy okazji podziału na grupy. Wtedy będzie już wiadomo, ile jest grup i będzie można dokładnie zaplanować (i omówić z grupami) harmonogram. Szczegóły harmonogramu powinny zostać omówione i skonsultowane

ze wszystkimi osobami zaangażowanymi w projekt. Dodatkowo, każdy powinien móc zgłosić swoje uwagi i pomysły do modyfikacji wstępnej wersji planu.

Proponowana wstępna wersja planu może zawierać następujące propozycje:

- czynności organizacyjne (zainicjowanie projektu, podziału na grupy, ustalenie szczegółów) – dwa tygodnie;
- zajęcia językowe rozwijające słownictwo – dwa miesiące;
- przystąpienie grup do realizacji pierwszej części projektu – dwa-trzy tygodnie;
- wybór najciekawszych opracowań przez komisję – jeden-dwa tygodnie;
- przygotowania do zawodów (drugi etap projektu) – trzy tygodnie;
- zawody kończące projekt.

8.7. Poszukiwanie źródeł wiedzy

Podczas realizacji różnych zadań w projekcie uczniowie mogą korzystać z wiedzy, którą już zdobyli w trakcie nauki języka hiszpańskiego i przedmiotów zawodowych. Jednak jednym z założeń projektu jest rozwijanie swoich kompetencji i wiedzy. W tym celu mogą korzystać z różnych źródeł – zarówno pozycji książkowych, jak i technologii informacyjno-komunikacyjnych. Typy źródeł mogą być dwukierunkowe:

- pomagające w zdobyciu potrzebnej wiedzy językowej;
- służące do zdobycia wiadomości dotyczących logistyki.

W punkcie 12. została podana przykładowa strona internetowa, z której można pobrać darmowe książki o logistyce w języku hiszpańskim.

W drugiej grupie mogą znaleźć się pozycje, dzięki którym uczniowie uzupełnią swoją wiedzę z zakresu logistyki: procedur wydawania produktów z magazynu, przejmowania ich przez firmę transportową, obsługa transportu, potrzebne dokumenty itp. Mogą do tego służyć podręczniki używane w trakcie lekcji, ale też np. różne strony internetowe. Należy tutaj też wziąć pod uwagę pozycje, które umożliwią poznanie sytuacji związanej z przewozem towarów w Hiszpanii (m.in. uwarunkowania prawne).

Do realizacji projektu potrzebna będzie uczestnikom znajomość języka hiszpańskiego, a przynajmniej podstawowego słownictwa z zakresu logistyki. Pomóc tutaj mogą dodatkowe zajęcia zorganizowane w ramach projektu oraz różne słowniki (w tym internetowe) lub strony internetowe poświęcone logistyce napisane w języku hiszpańskim (takie strony można zaproponować uczniom znającym język hiszpański na wystarczająco zaawansowanym poziomie).

W poszukiwaniu wszystkich opisanych powyżej źródeł powinni pomagać nauczyciele związani z projektem.

8.8. Realizacja projektu

Ponieważ praca logistyka może być związana z obowiązkami nie tylko na terenie Polski, ale całej Europy (i nie tylko) jedną z ważnych umiejętności, która może być przydatna w pracy w tym zawodzie jest znajomość języków obcych. Może ona dotyczyć języka angielskiego, który jest jednym z najpopularniejszych obecnie języków obcych na świecie, ale również innych. Dzięki znajomości języka obcego, który dla mieszkańców kraju, z którym współpracujemy jest językiem ojczystym, łatwiej możemy nawiązać kontakt i zyskać sobie przychylność takiej osoby. Jednym z języków, które mają najwięcej natywnych użytkowników jest język hiszpański. W pracy logistyka najbardziej prawdopodobna jest współpraca na terenie Hiszpanii – spośród państw, gdzie jest on językiem oficjalnym.

Jeszcze przed pierwszym faktycznym etapem realizacji projektu, nauczyciel języka hiszpańskiego, we współpracy z nauczycielami przedmiotów zawodowych, organizują zajęcia – uczniowie poznają słownictwo, które będzie im potrzebne w trakcie jego realizacji. Uczniowie poznają na nich przede wszystkim słownictwo i zwroty w języku hiszpańskim, dzięki którym będą potrafili zrozumieć czytane teksty, ale także pomogą im one w napisaniu raportu, który mają stworzyć na zakończenie pierwszej fazy projektu. Proponuje się, żeby takie spotkania odbywały się regularnie przez ok. dwa miesiące (np. raz w tygodniu), choć w zależności od potrzeb uczniów, ten okres może zostać zmieniony. W przypadku, kiedy w projekcie biorą udział uczniowie bardzo słabo znający język hiszpański lub dopiero rozpoczynający jego naukę, można dla takiej grupy zorganizować dodatkowe (równoległe) zajęcia, w trakcie których poznają podstawy języka. W trakcie wszystkich spotkań warto zachęcać uczniów do jak największej aktywności, zwłaszcza do prób wypowiedziania się w języku hiszpańskim.

Uczestnicy po podzieleniu na grupy rozpoczynają pracę związaną z realizacją projektu. W pierwszej części na początku wybierają temat (czynność ta została już opisana w punkcie 8.3.). Celem tej części będzie napisanie przez każdą z grup raportu, w którym zawarte będą wszystkie informacje potrzebne, żeby wysłać transport wybranego przez grupę produktu z Polski do Hiszpanii. W swojej pracy powinni oni

opisać (jak najdokładniej) wszystkie czynności, które należy wykonać od otrzymania produktu, który ma być wysłany z Polski, do momentu, aż ten produkt dotrze do celu (czyli konkretnie wybranego miasta w Hiszpanii). Należy umieścić w nim wszystkie procedury prawne, celne, ale także sposób wyboru producenta, wyboru środka transportu, każdy etap transportowania itp. Wskazane byłoby również opisanie wszystkich potencjalnych problemów, które mogą nastąpić w trakcie realizacji zadania (m.in. w trakcie transportu). Raport powinien również zawierać elementy napisane w języku hiszpańskim. Uczniowie mają zamieścić w nim ministrowik dla osoby, która będzie kierowała transportem, dzięki któremu będzie ona przygotowana do załatwienia najpotrzebniejszych spraw na terenie Hiszpanii (także związanych z logistyką i pracą). W raporcie należy wziąć pod uwagę, że miejsce docelowe znajduje się w Hiszpanii. Grupa powinna uwzględnić fakt, że towar trzeba będzie przekazać w miejsce, gdzie odbierający mogą nie mówić w innym języku niż hiszpański. Powinni zadbać o wyposażenie transportujących w niezbędną wiedzę językową w postaci słownictwa i zwrotów, które mogą okazać się potrzebne.

Podczas opracowywania swojego raportu każda grupa powinna spotykać się z grupą zaangażowanych w projekt nauczycieli. Terminy spotkań powinny być wcześniej zaplanowane. W trakcie tych spotkań grupa uczniów opowiada o swoich postępach i może próbować rozwiązać swoje wątpliwości dotyczące projektu. Nauczyciele również, poprzez zadawanie pytań, mogą próbować dowiedzieć się jak najwięcej o postępach grupy. Warto także motywować uczniów do dalszej pracy. Dodatkowo, nauczyciel języka hiszpańskiego rozwiewa wszystkie wątpliwości językowe uczniów, służąc im pomocą i radą.

Po upłygnięciu wyznaczonego czasu na wykonanie raportu grupy oddają swoje prace, które zostaną ocenione przez wcześniej (na etapie podziału uczniów na grupy) ustaloną komisję. W skład tej komisji powinni wejść zarówno nauczyciele zaangażowani w projekt, jak i uczniowie. Wskazane byłoby, aby uczniowie stanowili większość członków komisji. Można zaproponować, aby uczniowie-członkowie komisji byli wybierani spośród uczniów niebiorących udziału w projekcie (niebędącymi członkami żadnej z grup). Ważne jest, aby dokładny sposób wyłaniania składu tej komisji został opisany w zawierającym na początku realizacji projektu kontrakcie. Komisja spośród wszystkich raportów wybiera dwa uznane za najlepsze i najciekawsze. Na początku pracy ustala się sposób oceniania prac. Po podjęciu przez nią decyzji ich werdykt jest jawny, tzn. upubliczniane są wszystkie oceny. Bardzo ważne jest, aby wśród ocenianych elementów znalazła się obecność elementów napisanych w języku hiszpańskim (ich liczba, ale także poprawność). Dodatkowo warto oceniać również spójność raportu, omówienie całej drogi, którą musi pokonać produkt (od jego otrzymania do dostarczenia), rozważenie jak największej liczby możliwych problemów, dokładność omówionych elementów. Brak fragmentów językowych (napisanych w języku hiszpańskim i słowniczka) powinien eliminować dany raport z dalszej oceny.

Wybrane dwie drużyny rozpoczynają swój udział w drugim etapie projektu. Przez wcześniej określony czas (ok. trzech tygodni) będą się przygotowywały do zawodów, które odbędą się w trakcie zorganizowanego na koniec festiwalu nauki (więcej informacji o przebiegu tego wydarzenia napisano w punkcie 8.9. Prezentacja wyników).

Konkurs będzie polegał na wirtualnym dostarczeniu określonego wcześniej produktu z jednego miejsca do drugiego. Zarówno dostarczany produkt, jak i oba miasta są wcześniej znane. Proponuje się, żeby celem było dostarczenie całej partii jogurtów z miasta Oviedo do miasta Sevilla. Produkty oraz miasta mogą zostać zmienione, ale warto wybrać zarówno produkt, który może sprawić problemy przy transporcie (np. trzeba zadbać o odpowiednią temperaturę), jak i miasta, które mogą tych warunków nie spełniać (w Seville zwykle jest bardzo ciepło). W określeniu zadania do wykonania należy też określić, o której godzinie, jakiego dnia transport powinien wyruszyć i do kiedy powinien dotrzeć do celu. Obie grupy znając te informacje, planują wszystkie szczegóły swojego transportu (środek transportu, trasę, liczbę kierowców, koszt transportu). Powinni też zaplanować różnego rodzaju trudności, które mogą wystąpić. Podczas przygotowywania się do zawodów obie grupy (tak jak to było podczas pierwszej fazy projektu) mogą korzystać z konsultacji (spotkań) z nauczycielami. W tym przypadku ich terminy nie muszą już być wcześniej ustalone, choć warto jest przygotować taki harmonogram. Konsultacje odbywają się na takich samych zasadach jak wcześniej. Dodatkowo, w czasie przygotowania do zawodów, nauczyciel języka hiszpańskiego organizuje serię zajęć dla uczniów, którzy będą brali w nich udział. W trakcie tych zajęć przedstawia im potrzebne słownictwo, zwroty, ale także ćwiczy z nimi ich wykorzystanie (tak, aby przed faktycznymi zawodami uczniowie mieli możliwość nabrania pewności i biegłości językowej).

W trakcie festiwalu odbywa się zasadnicza część konkursu. Obie drużyny zajmują wcześniej przygotowane dla nich stanowiska. O konkretnej (ustalanej wcześniej) godzinie zaczynają się zawody (oba transporty ruszają do celu). Obie grupy wcześniej przedstawiają dokładne specyfikacje swoich przewozów. Ruch transportów będzie śledzony na wcześniej przygotowanym przez nauczycieli symulatorze. W trakcie gry nauczyciele (którzy pełnią też rolę jurorów zawodów) wprowadzają raz na jakiś czas utrudnienia w przejeździe. Przedstawiają obu grupom, najlepiej np. w formie nagranych wcześniej komunikatów radiowych, pewne wydarzenie, które może wpłynąć na transport (np. na wskazanej drodze w konkretnym miejscu jest wypadek i nie można przejechać, pewien konkretny wiadukt się zawalił i nie można pod nim przejechać, samochód przewożący transport ma przebitą oponę). Zaistniałe wydarzenia są ogłaszane w języku hiszpańskim. Obie grupy muszą jakoś zareagować na zaistniałą sytuację: albo zorganizować zmianę opony, albo zmienić trasę (lub wykonać inne czynności spowodowane powstaniem utrudnienia). Należy pamiętać, że sprawa musi być załatwiona domyślnie na terenie Hiszpanii, więc uczestnicy będą musieli wszystko zorganizować używając tego języka. Ważne jest, aby lista utrudnień była już gotowa przed rozpoczęciem konsultacji przez uczniów, żeby nie było wątpliwości, że utrudnienia są konsekwencją odbytych rozmów.

Zawody kończą się, kiedy oba transporty dotrą do celu. Liczy się czas dotarcia do celu, koszt przeprowadzenia całej operacji oraz to, czy towar dotarł cały i tej samej jakości. Na etapie ustalania kontraktu należy zdecydować, w jaki sposób ustalany będzie wynik zawodów. Jako punkt wyjścia do rozmów nad sposobem ustalania zwycięzcy można przyjąć następujące zasady:

- jeżeli transport dotrze do celu uszkodzony lub niepełnej wartości, to taka drużyna traci na tym określoną kwotę pieniędzy (np. 300 euro);

- w przypadku dotarcia obu towarów pełnej jakości sumuje się czas i koszt transportu, przy czym jako przelicznik stosuje się zasadę 1 sekunda = 1 euro itp.

8.9. Prezentacja wyników

Projekt nie przewiduje klasycznej prezentacji rezultatów pracy wszystkich uczniów. Na jego zakończenie odbędą się zawody, w których wezmą udział dwie drużyny (wybrane na wcześniejszym etapie realizacji projektu). Zawody mogą odbyć się jako część zorganizowanego w szkole festiwalu nauki, podczas którego będą prezentowane uczniom inne ciekawe projekty. Uczniowie zostaną zaproszeni na prelekcje lub inne wydarzenia. Do wzięcia udziału w takim przedsięwzięciu mogą zostać zaproszeni przedstawiciele lokalnych firm logistycznych, którzy przedstawią uczniom swoje firmy, opowiedzą o ich działalności. Będą mieli również możliwość nawiązania kontaktu z uczniami, a uczniowie, zadając różne pytania, będą mogli dowiedzieć się wielu interesujących rzeczy. Jednak główną częścią festiwalu powinny być zawody kończące projekt.

8.10. Ewaluacja

Na zakończenie projektu (ok. tygodnia po zawodach) odbywa się spotkanie wszystkich uczestników projektu – zarówno uczniów, jak i nauczycieli. Na kilka dni wcześniej otrzymują oni proponowaną listę pytań do zastanowienia się (zob. punkt 11. Ewaluacja). W trakcie spotkania wszyscy obecni wymieniają się swoimi spostrzeżeniami i uwagami. Na koniec nauczyciel koordynator (czyli nauczyciel języka hiszpańskiego) dokonuje zebrania wszystkich myśli i podsumowania projektu. Zebrane uwagi i podsumowanie mogą zostać wydane w postaci krótkiej broszury, która posłuży w przyszłości osobom realizującym podobne projekty.

9. Regulamin/kontrakt

Przykładowy wzór kontraktu poniżej.

Kontrakt

Data zawarcia kontraktu:...

Temat projektu:...

Kontrakt zawarto pomiędzy:

- nauczycielami:... (wpisać dane nauczycieli)
- uczniem:... (wpisać dane ucznia)

Na mocy niniejszego kontraktu:

Uczniowie do dnia... (wpisać) podadzą temat swojego projektu (towar, który chcą dostarczyć do Hiszpanii, miejsce rozpoczęcia transportu oraz miejsce docelowe).

Uczniowie w dniach... (wpisać) wezmą udział w zajęciach językowych w ramach projektu.

Uczniowie do dnia... (wpisać) przygotowują opracowanie, w jaki sposób transport zostanie zorganizowany. W tym czasie nauczyciele odpowiedzialni zorganizują konsultacje dla uczniów, które odbędą się w dniach... (wpisać).

Komisja oceniająca prace grup w terminie do dnia... (wpisać) poda szczegółowe wyniki.

W przypadku awansu grupy do zawodów finałowych uczniowie zobowiązują się przygotować się do startu w konkursie.

Uczniowie w dniu... (wpisać) wezmą udział w festiwalu wiedzy, w trakcie którego zostaną przeprowadzone zawody finałowe.

Uczniowie zobowiązują się stosować zasady wzajemności, otwartość na ocenę innych.

Nauczyciele zobowiązują się do opieki merytorycznej nad całą grupą. W tym celu grupa może korzystać z konsultacji, które odbędą się we wspomnianych wyżej dniach. Dodatkowo, na prośbę uczniów możliwe są również konsultacje w innym terminie.

Komisja oceniająca prace uczniów (grup) będzie obradowała w następującym składzie: dyrektor szkoły, nauczyciel języka hiszpańskiego (wpisać nazwisko), nauczyciele przedmiotów związanych z logistyką (wpisać nazwiska, co najwyżej trzy osoby), uczniowie wybrani w wyborach zorganizowanych przez samorząd szkolny (sześć osób). Wybory zostaną zorganizowane w niezależny sposób przez grono uczniów (i będą nadzorowane przez szkolny samorząd).

Załącznikiem do kontraktu jest karta oceny końcowej (arkusz samooceny oraz arkusz oceny nauczycielskiej).

Załącznikiem do kontraktu jest sposób ustalania rezultatów w trakcie zawodów finałowych.

Podpisy:...

10. Ocenianie

Po zakończeniu realizacji projektu nauczyciele biorący udział w projekcie (nauczyciele odpowiedzieli) wypełniają ankiety oceniające uczniów (każdego z osobna). W stosunku do każdego ucznia taką ankietę wypełniają albo wszyscy nauczyciele pracujący z daną grupą, albo każdy z osobna.

- Staranność wykonania pracy w grupie. 1–2–3–4–5–6
- Zaangażowanie w prace grupy. 1–2–3–4–5–6
- Jakość wykonania pracy (jej wartość merytoryczna). 1–2–3–4–5–6
- Poprawność językowa napisanej pracy. 1–2–3–4–5–6
- Stopień wykorzystania języka hiszpańskiego w pracy. 1–2–3–4–5–6
- Współpraca z innymi członkami grupy. 1–2–3–4–5–6
- Sposób reagowania na zaistniałe sytuacje na drodze (w przypadku udziału w zawodach finałowych). 1–2–3–4–5–6
- Współpraca w grupie w trakcie transportu towaru (w przypadku udziału w zawodach finałowych). 1–2–3–4–5–6
- Umiejętność radzenia sobie z posługiwaniem się językiem hiszpańskim w sytuacjach awaryjnych (w przypadku udziału w zawodach finałowych). 1–2–3–4–5–6

Ankietę samooceny uzupełnia także każdy biorący w nim uczeń (bardzo ważną rolę powinny pełnić uzasadnienia wskazanych przez uczniów ocen, na co przed ich wypełnieniem nauczyciel powinien zwrócić uczniom uwagę).

- Wykonałem ciekawy projekt związany z moim zawodem. 1–2–3–4–5–6

Uzasadnienie:

- Poznałem realia organizacji transportu w Hiszpanii. 1–2–3–4–5–6

Uzasadnienie:

- Rozwinąłem swoje umiejętności językowe, nauczyłem się nowych hiszpańskich słów i zwrotów. 1–2–3–4–5–6

Uzasadnienie:

- Ćwiczyłem rozumienie prostych tekstów napisanych w języku hiszpańskim oraz prostych komunikatów i pytań wypowiedzianych w języku hiszpańskim. 1–2–3–4–5–6

Uzasadnienie:

- Podjąłem refleksję, czy wolę pracować indywidualnie czy w grupie. 1–2–3–4–5–6

Uzasadnienie:

- Mój wkład w pracę grupy. 1–2–3–4–5–6

Uzasadnienie:

- Moje zaangażowanie w projekt. 1–2–3–4–5–6

Uzasadnienie:

- Poznałem nowe metody pracy. 1–2–3–4–5–6

Uzasadnienie:

- Udział w projekcie zmobilizował mnie do większej/dodatkowej pracy. 1–2–3–4–5–6

Uzasadnienie:

Po dokonaniu samooceny przez uczniów oraz oceny przez nauczycieli – w stosunku do każdego ucznia obliczane zostają średnie ocen z arkusza samooceny oraz średnia ocen z ankiety wypełnianej przez nauczycieli. Ostateczną oceną z projektu jest średnia arytmetyczna z obu powyższych elementów.

W przypadku ucznia ze SPE nie bierzemy pod uwagę jego słabych stron i doceniamy przede wszystkim sam udział ucznia w projekcie oraz stopień zaangażowania w realizację projektu.

11. Ewaluacja

Wszyscy uczestnicy projektu, a zatem zarówno uczniowie, jak i nauczyciele powinni dokonać jego ewaluacji, w szczególności biorąc pod uwagę następujące elementy.

- Pogłębiłam(-em) umiejętność komunikacji w języku hiszpańskim. Cel został/osiągnięty/cel nie został osiągnięty/trudno powiedzieć
- Poznałam(-em) nowe słownictwo z języka hiszpańskiego. Cel został/osiągnięty/cel nie został osiągnięty/trudno powiedzieć
- Zdobyłam(-em) wiedzę na temat geografii Hiszpanii. Cel został/osiągnięty/cel nie został osiągnięty/trudno powiedzieć
- Rozwinęłam(-em) umiejętność pracy w grupie. Cel został/osiągnięty/cel nie został osiągnięty/trudno powiedzieć
- Ćwiczyłam(-em) odporność na stres i umiejętność właściwego reagowania w sytuacjach kryzysowych. Cel został/osiągnięty/cel nie został osiągnięty/trudno powiedzieć
- Mogłam(-em) w praktyce zastosować znaną mi wiedzę teoretyczną dotyczącą transportu towarów. Cel został/osiągnięty/cel nie został osiągnięty/trudno powiedzieć

- Mogłam(-em) dokonać refleksji, czy lepiej pracuje mi się indywidualnie, czy w grupie. Cel został/osiągnięty/cel nie został osiągnięty/trudno powiedzieć
- Projekt pozwolił mi sprawdzić, czy w praktyce praca logistyka jest dla mnie satysfakcjonująca. Cel został/osiągnięty/cel nie został osiągnięty/trudno powiedzieć

Podsumowanie będzie przebiegało w dwóch etapach. Na początek każdy uczestnik projektu (zarówno uczniowie, jak i nauczyciele) dokonują autoewaluacji (wypełniając powyższą ankietę). Następnie nauczyciele i uczniowie spotykają się razem, w trakcie rozmowy próbują podsumować projekt i wyciągnąć z niego wnioski.

12. Materiały pomocnicze

Podręczniki (przykładowe) zawierające materiał podstaw logistyki:

Grzybowska K., 2009, *Podstawy logistyki*, Warszawa: Difin.

Krawczyk S., 2020, *Podstawy logistyki*, Warszawa: CeDeWu.

Ślizewska J., Stochaj J., 2019, *Podstawy logistyki. Podręcznik do nauki zawodów z branży logistyczno-spedycyjnej*, Warszawa: WSiP.

Słowniki internetowe (przykładowe): pl.pons.com, ling.pl, glosbe.com (dostęp 7.11.2022).

Strona internetowa zawierające regulacje Unii Europejskiej dotyczące transportu: europa.eu, wersja hiszpańskojęzyczna: europa.eu/1 (dostęp 7.11.2022).

Prawo dotyczące logistyki w Hiszpanii – online: academia.edu (dostęp 7.11.2022).

Przykładowe symulatory trasy ciężarówek dostępne zdalnie: ptvgroup.com, viamichelin.pl, mapsdirections.info, google.pl/maps (dostęp 7.11.2022).

Przykład strony internetowej, z której można pobrać darmowe książki dotyczące logistyki w języku hiszpańskim: infolibros.org (dostęp 7.11.2022).

Zalecenie Rady Unii Europejskiej z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie, Dz. Urz. UE 2018, C189/1.

13. Bibliografia

Kompetencje kluczowe – definicje i opisy (PDF, 208 kB; dostęp 7.11.2022).

Podstawa programowa kształcenia zawodowego dla zawodu magazynier-logistyk (PDF, 328 kB; dostęp 7.11.2022).

Podstawa programowa kształcenia zawodowego dla zawodu technik-logistyk (PDF, 424 kB; dostęp 7.11.2022).

Programy nauczania dla przedmiotów nauczanych w szkołach ponadpodstawowych (dostęp 7.11.2022).

Rodak A., 2022, *Español en tu trabajo. Hiszpański w Twojej pracy. Program nauczania języka hiszpańskiego dla szkół branżowych I i II stopnia*, Warszawa: ORE.

Rodak A., 2022, *Español en tu trabajo. Hiszpański w Twojej pracy. Poradnik metodyczny do nauczania języka hiszpańskiego dla szkoły branżowej I i II stopnia*, Warszawa: ORE.

Natalia Dawidowska – ukończyła filologię hiszpańską w Uniwersytecie Śląskim oraz pedagogiczne studia podyplomowe. Od wielu lat pracuje w szkołach podstawowych i średnich, zarażając uczniów swoją pasją do języka hiszpańskiego i kultury świata hiszpańskojęzycznego. Współpracuje z Okręgową Komisją Egzaminacyjną w Jaworznie, jest przewodniczącą Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z Języka Hiszpańskiego w województwie śląskim. W 2022 roku ukończyła kurs Neurolanguage Coaching i jest akredytowanym coachem językowym, pracującym w nurcie neurodydaktyki.

Łukasz Dawidowski – doktor nauk matematycznych, pracownik dydaktyczny w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach oraz nauczyciel w śląskich szkołach. Uczestniczył w wielu kursach z zakresu tutoringów oraz projektowania uniwersalnego. Tutor w kilku programach adresowanych dla uczniów i studentów województwa śląskiego. Popularyzator nauk ścisłych, w tym matematyki, współorganizator Święta Liczby Pi, coroczny prowadzący zajęcia podczas Śląskiego Festiwalu Nauki, autor kanału MatKwadrat na YouTube.